

Mottagare

Regionfullmäktige

Uppföljning 2024 av Vårt Gotland 2040

Regionstyrelsens förslag till beslut i regionfullmäktige

- Informationen tas emot och rapporten godkänns.

Sammanfattning

Region Gotland ska som regionalt utvecklingsansvarig aktör följa utvecklingen i länet och följa upp, utvärdera och analysera det regionala utvecklingsarbetet. Uppföljning, utvärdering och analys ska ske löpande, systematiskt och långsiktigt. En del i detta arbete är en årlig rapport till regionfullmäktige, med en uppföljning av utvecklingen mot de långsiktiga målen i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040.

2024 års uppföljning beskriver utvecklingen mot målen i Vårt Gotland 2040, men tar utgångspunkt i de kortsiktiga mål till 2027 som preciserats i de tre genomförandeprogrammen, *Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation*, *Genomförandeprogram för klimat, miljö och energi samt Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland*. Rapporten lyfter också exempel på insatser från uppföljningen av det regionala utvecklingsarbetet 2023 som anses viktiga i arbetet för att nå målen.

Då detta är den första gången tillstånd och trend beskrivs för de mål som ska uppnås mellan 2022–2027 ligger huvudfokus i rapporten på att ange en startpunkt, en nulägesbeskrivning och kort historik, för prioriterade områden och den förflyttning som önskas på kort sikt.

På ett övergripande plan går utvecklingen inom ett antal effektmål för 2040 i rätt riktning och visar en återhämtning från nedgången under pandemin. Det är dock uppenbart att utvecklingen, i nuvarande takt och med nuvarande förutsättningar inte är tillräcklig för att nå de målsättningar som den regionala utvecklingsstrategin fastslagit. Utvecklingen är i vissa fall dessutom ojämnt fördelad mellan olika grupper i samhället.

Målen i *Vårt Gotland 2040* är satta för att möta de stora samhällsutmaningarna. De övergripande målen har fokus på breda områden där det behövs omställning och samlade insatser över längre tid för att nå resultat.

Uppföljningsrapporten utgör ett underlag för vidare diskussion i relevanta forum

och råd för samverkan liksom vid den årliga konferensen *Hur går det för Gotland*. Dessutom knyts processen för årlig uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin ihop med Region Gotlands årliga styrprocess enligt regionfullmäktiges beslut om ny styrmodell samt med den årliga rapportering om regionalt utvecklingsarbete som görs till staten. Arbetet med uppföljning, utvärdering och lärande ska systematiseras ytterligare så att flera externa regionala utvecklingsåtgärder belyses tydligare som delar av RUS-genomförandet på Gotland.

Ärendebeskrivning

Region Gotland ska, som regionalt utvecklingsansvarig aktör, följa utvecklingen i länet samt analysera, följa upp och utvärdera det regionala utvecklingsarbetet. Det följer av lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordning (2017:583) om regionalt utvecklingsarbete. Denna rapport beskriver utvecklingen på Gotland med stöd av de mål för 2027 som fastslagits i de tre genomförandeprogrammen knutna till den regionala utvecklingsstrategin *Vårt Gotland 2040* och indikatorer för de långsiktiga målen i strategin. Dessutom redovisas exempel på insatser som gjorts under 2023 för att bidra till att nå målen i strategin.

Den årliga uppföljningsrapporten ska ligga till grund för gemensam analys, diskussion och lärande mellan aktörer. Syftet är bland annat att bidra till samsyn om vad som ska prioriteras i fortsatt regionalt utvecklingsarbete såväl inom Region Gotland som tillsammans med övriga utvecklingsaktörer på Gotland.

Rapporten utgör även ett underlag för vidare diskussion i olika samverkansforum och råd samt vid den årliga konferensen *Hur går det för Gotland?* Dessutom knyts processen för årlig uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin ihop med Region Gotlands årliga styrprocess enligt beslut om ny styrmodell samt med årlig rapportering av regionalt utvecklingsarbete.

Den regionala utvecklingsstrategin anger former för uppföljning, utvärdering och lärande. Att löpande följa utvecklingen mot effektmålen för 2040 är en av flera beståndsdelar i detta uppdrag, liksom att utvärdera resultatet av det regionala utvecklingsarbetet. Utöver detta ska även resultat av regionala utvecklingsinsatser enligt genomförandeprogram följas upp. Alla dessa moment bidrar till att besvara frågan: Hur går det för Gotland? - på både kort och lång sikt.

Strategin pekar även på behovet av att utveckla formerna för uppföljning och hur resultaten ska omsättas i gemensamt lärande. Under det kommande året ska arbetet med uppföljning, utvärdering och lärande vidareutvecklas för att bättre tillgodose de behoven. Detta arbete ska också skapa en stabil grund för den kommande översynen av den regionala utvecklingsstrategin, som genomförs varje mandatperiod.

Årets rapport utgår från de mål som formulerats i de tre genomförandeprogrammen kopplade till *Vårt Gotland 2040*, Genomförandeprogram för näringslivets förutsättningar och innovation,

Genomförandeprogram för klimat, miljö och energi samt Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland med syfte att etablera en *baseline* för att kunna följa utvecklingen mot de kortsiktiga målen i genomförandeprogrammen.

Rapporten ska tydliggöra sambanden mellan de globala hållbarhetsmålen och effektmålen i *Vårt Gotland 2040*. Det innebär att uppföljningen av effektmålen kan läsas i relation till de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2021-02-22 § 4 (beslut om regional utvecklingsstrategi)
Regionfullmäktige 2022-06-20 § 108 (beslut om ny styrmodell för Region Gotland)
Rapporten *Hur går det för Gotland? 2024 års uppföljning av Vårt Gotland 2040*
Regionfullmäktige 2023-02-20 Återrapportering regionalt utvecklingsarbete 2023
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-17

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Region direktör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Länsstyrelsen i Gotlands län
Uppsala universitet Campus Gotland
Tillväxtverket
Socialnämnden
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Tekniska nämnden
Miljö- och byggnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden